

ULUSLARARASI ŞEFFAFLIK ÖRGÜTÜ 2018 YOLSUZLUK ALGI ENDEKSİ'Nİ AÇIKLADI

Yolsuzlukla mücadelede dünyanın önde gelen sivil toplum kuruluşlarından olan ve 100'ün üzerinde ülkede faaliyet gösteren Uluslararası Şeffaflık Örgütü (Transparency International), 1995'ten bu yana her yıl yayınladığı Yolsuzluk Algı Endeksi'nin 2018 sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı.

2018 yılı Endeks sonuçlarına göre **Türkiye, 41 puanla 78. sırada yer aldı.** Türkiye'nin Yolsuzluk Algı Endeksi puanı ve sıralaması 2013 yılından beri hızlı bir biçimde gerilemekteydi. Endekste dört yıl üst üste gerileyen Türkiye, bu süre içerisinde 10 puanlık bir düşüşle 28 sıra gerilemişti. Bu yıl değerlendirmeye alınan 9 bağımsız araştırmadan yalnızca birinde, geçen yıl hesaplamaya dahil olmayan bir araştırmanın verilerinde artış gösteren Türkiye'nin puanı, bu araştırmanın etkisiyle bir önceki yıla göre bir puan yükselmiştir. Buna karşın Türkiye 2012 yılından bu yana en çok gerileyen 5 ülke arasında yer aldı.

2018 yılı sonuçları demokrasiye yönelik ihlaller ile yolsuzluk düzeyi arasındaki ilişkiyi güçlü bir biçimde ortaya koymuştur. 2012-2018 yılları arasında Demokrasi Endeksi'nde en çok gerileyen ülkeler, Yolsuzluk Algı Endeksi'nde de en çok düşüş yaşayan ülkeler oldu. 2018 yılı sonuçları, yolsuzluğa dair algının; hukuk devleti ilkeleri, basın özgürlüğü, sivil toplumun gücü, örgütlenme ve ifade özgürlüğü gibi konularla doğrudan ilgili olduğunu göstermektedir. Bu alanlarda yaşanan ihlaller Türkiye'nin dünya ortalamasının üzerine çıkmasına engel olmaktadır. Güçler ayrılığı, yargı bağımsızlığı ve liyakat ilkelerine yönelik ihlaller, Kamu İhale Kanunu'nun lafzına ve ruhuna aykırı uygulamalar, Kamu Özel İşbirliği projelerinde ve özelleştirme süreçlerinde kamu çıkarına aykırı ihale süreçleri ve uygulamalar öne çıkan sorunlar arasında görülmektedir. Demokrasinin vazgeçilmez kurumlarının gitgide zayıflaması ile Yolsuzluk Algı Endeksi'nde Türkiye, demokrasi geleneği bulunmayan ülkelerle aynı kategoride anılmaktadır.

2013 yılında Doğu Avrupa ve Orta Asya ülkeler grubunda lider konumda bulunan Türkiye, bugün Gürcistan, Belarus ve Karadağ gibi ülkelerin gerisine düşmüştür. Küresel sıralamada ise Türkiye, ekonomik, sosyal ve politik istikrarsızlıklarla boğuşan, demokrasi ile tanışmamış birçok ülkenin gerisinde bulunmaktadır.

Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile karşılaştırıldığında Türkiye, 28 üye ülkeden de düşük bir puan olarak Bulgaristan'ın ardından sonuncu sıraya yerleşti. 35 OECD üyesi ülke arasında 34. sırada bulunan Türkiye, G20 ülkeleri değerlendirildiğinde ise Hindistan ile birlikte 12. sırada bulunmaktadır.

Yolsuzluk Algı Endeksi'nde, Danimarka (88) ve Yeni Zelanda'nın (87) ardından üçüncü sırayı 85 puanla İsveç, İsviçre, Finlandiya ve Singapur paylaşmaktadır. Endeksin son sıralarında ise Suriye (13), Güney Sudan (13) ve Somali (10) yer aldı. 2012-2018 yılları arasında Endeks'te en çok puan kaybeden beş ülke; Saint Lucia (-16), Bahreyn (-15), Suriye (-13), Macaristan (-9) ve Türkiye (-8) oldu.

Uluslararası Şeffaflık Örgütü Yönetim Kurulu üyesi ve Uluslararası Şeffaflık Derneği Başkanı E. Oya Özarslan 2018 yılı sonuçlarını şöyle değerlendirdi:

“Yolsuzluğun kontrol altına alınamaması tüm dünyada demokrasilerin krizine ve popülist rejimlerin yükselmesine katkı yapan önemli bir etkidir. Parlamenter demokrasiden vazgeçen Türkiye, kurumların zayıflaması, bağımsız medyanın yok olması, hukukun üstünlüğünün kaybolması ve Anayasa gibi bağlayıcı temel sözleşmelere saygının kalmaması gibi hayati sorunlar yaşamaktadır. Son 5 yıldır dünyada yolsuzluk notu en çok düşen ülkeler arasında bulunan Türkiye'nin demokrasi yerine melez rejimler arasında anılmaya başlaması ülkemiz için bir sinyal niteliğindedir.”

Yolsuzluk Algı Endeksi'nin Metodolojisi

Her ülke için en az 3 uluslararası kurumun yürüttüğü araştırmanın bulgularına dayanarak hazırlanan 2018 Yolsuzluk Algı Endeksi; uzmanların, sivil toplum örgütlerinin ve iş dünyası temsilcilerinin kamu kesimindeki yolsuzluğa dair algılarını yansıtmaktadır. Araştırma metodolojisine göre 0 puan en yüksek yolsuzluk algısına, 100 puan ise en düşük yolsuzluk algısına işaret etmektedir.

Bu yıl, Türkiye'nin puanı belirlenirken bulguları kullanılan 9 araştırma sırasıyla; Global Insight Country Risk Ratings, Bertelsmann Foundation Transformation Index, IMD World Competitiveness Yearbook, Bertelsmann Foundation Sustainable Governance Index, World Justice Project Rule of Law Index, PRS International Country Risk Guide, World Economic Forum, Varieties of Democracy Project, Economist Intelligence Unit Country Ratings'dir.,

<http://www.transparency.org/>